

I N F O R M A C J E I S P R A W O Z D A N I A

ROCZNIKI TEOLOGII MORALNEJ
Tom 2(57) — 2010

JERZY GOCKO SDB
Instytut Teologii Moralnej KUL

KRONIKA INSTYTUTU TEOLOGII MORALNEJ KUL ZA ROK AKADEMICKI 2008/2009

I. STUDENCI

Na nowy rok akademicki przyjęto 10 osób: Beatę Boguszewską, Jacka Manistę, ks. Łukasza Nizię, ks. Rafała Pastwę, ks. Grzegorza Piotrowskiego, Monikę Popek, ks. Krzysztofa Stanibułę, ks. Mikołaja Ścibora, ks. Przemysława Vogta i Dorotę Wilk.

II. PRACE DYPLOMOWE

A. Prace doktorskie

W Instytucie Teologii Moralnej KUL pod kierunkiem samodzielnych pracowników naukowych sfinalizowano przewody doktorskie:

S. mgr Oksana D r o b y k na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 17 lutego 2009 r. uzyskała doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Moralna problematyka eutanazji w świetle nauczania Jana Pawła II* (Lublin 2008, mps ss. 322). Publiczna rozprawa odbyła się 28 stycznia 2009 r. Promotorem rozprawy był o. dr hab. Andrzej Derdziuk, prof. KUL, a recenzentami: ks. prof. dr hab. Stanisław Warzeszak (UKSW) i ks. dr hab. Jerzy Gocko, prof. KUL.

Praca składa się z pięciu rozdziałów. Pierwszy rozdział ukazał historyczny aspekt rozwoju idei eutanazji od czasów antycznych do współczesnych wydarzeń, co dało możliwość prześledzenia zmiany pojęcia eutanazji na przestrzeni różnych epok i zmiany nastawienia do eutanazji tak poszczególnych osób, jak i społeczeństwa. W drugim rozdziale starano się odkryć sedno zjawiska eutanazji. Przeanalizowano pojęcie eutanazji oraz różne jej formy, co pozwoliło dostrzec wielostronność problemu. W tym rozdziale zostało także przedstawione stanowisko Kościoła katolickiego, zwłaszcza w świetle nauczania Jana Pawła II o eutanazji, a także zaprezentowano

podstawowe argumenty zwolenników i przeciwników eutanazji. Rozdział czwarty objął prezentację współczesnego rozumienia godności w kontekście prawa i nauczania Jana Pawła II. Tu zostały dotknięte kwestie świętości i nienaruszalności życia ludzkiego. Ostatni, piąty rozdział przedstawił koncepcję Jana Pawła II na temat budowania cywilizacji życia i miłości na trzech płaszczyznach: rodziny, państwa, Kościoła.

Pani mgr Maria S t r y c z e k na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 19 maja 2009 r. uzyskała doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Aksjologia sportu. Studium teologicznomoralne* (Lublin 2009, mps ss. 299). Publiczna rozprawa odbyła się 5 maja 2009 r. Promotorem rozprawy był ks. dr hab. Jerzy Gocko, prof. KUL, a recenzentami: prof. dr hab. Zbigniew Dziubiński (AWF Warszawa) i bp prof. dr hab. Józef Wróbel (KUL).

Celem rozprawy było ukazanie najważniejszych wymiarów współczesnego sportu, czyli próba nakreślenia zrębów aksjologii sportu z perspektywy teologicznomoralnej. W pierwszym rozdziale został zaprezentowany proces narodzin olimpizmu w starożytnej Grecji oraz jego wpływ na kształtowanie się postaw moralnych ówczesnych społeczeństw. W dalszej kolejności przedstawiono sylwetkę twórcy nowożytnego olimpizmu – Pierra de Coubertina oraz ukazano rozwój ruchu olimpijskiego, który mimo wojen, konfliktów i terroryzmu dość systematycznie się rozprzestrzenił. Została również dokonana ocena sportu w świetle Pisma Świętego i nauczania Ojców Kościoła oraz akceptacja sportu przez papieży ostatniego stulecia. W drugim rozdziale rozprawy, centralnym dla rozważań nad aksjologią sportu, zwrócono uwagę na godność osoby ludzkiej jako istotny fundament działalności sportowej. Na kanwie personalizmu chrześcijańskiego zostały przedstawione ważne funkcje współczesnego sportu, w jego wymiarze zdrowotnym, ludycznym, moralnym, estetycznym, wychowawczym i społecznym. Ukazano także, iż poprzez sport człowiek może dążyć do chrześcijańskiej doskonałości. W rozdziale ostatnim przedstawiono elementy etyki sportu ze szczególnym uwzględnieniem zasady *fair play* oraz fundamentalnych zasad życia społecznego: zasady sprawiedliwości, dobra wspólnego i solidarności. Głębszej analizie zostały poddane niepokojące zjawiska współczesnego sportu, takie jak: doping, korupcja, agresja oraz ryzyko i sporty ekstremalne. Ta część rozprawy została dopełniona refleksją nad ukazaniem takiego sportu, który może służyć dobru człowieka.

Pani mgr Joanna D r w a l na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 19 maja 2009 r. uzyskała doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Moralne aspekty wstydu. Studium teologicznomoralne w świetle posoborowej literatury teologicznej* (Lublin 2009, mps ss. 303). Publiczna rozprawa odbyła się 7 maja 2009 r. Promotorem rozprawy był o. dr hab. Andrzej Derdziuk, prof. KUL, a recenzentami: ks. prof. dr hab. Paweł Góralczyk (UKSW) i ks. prof. dr hab. Sławomir Nowosad (KUL).

Celem dysertacji była synteza i usystematyzowanie pojęć dotyczących zjawiska wstydu zaczerpniętych z różnych dziedzin humanistycznych tak, by możliwe było wypracowanie oceny etycznej zjawiska wstydu. Podstawowym horyzontem rozważań stała się integralna wizja człowieka, która warunkuje prawidłową koncepcję moralności. W rozprawie dla lepszego zrozumienia współczesnych uwarunkowań kryzysu

wstydu, a zarazem dla odnalezienia właściwej drogi wyjścia z zaistniałego kryzysu w tej dziedzinie, zastosowana została metoda analizy tekstów źródłowych pochodzących z różnych dyscyplin nauk o człowieku, a następnie sformułowane zostały wnioski stanowiące syntezę poszukiwań dotyczących przyczyn kryzysu wstydu, samej istoty wstydu, jak i perspektyw przezwyciężania owego kryzysu.

W pierwszym rozdziale dysertacji podjęta została próba opisanie kontekstu kulturowego zjawiska wstydu. W drugim rozdziale, z kolei, dokonano analizy źródeł interdyscyplinarnych celem ustalenia obecnej w nich definicji wstydu, określenia istoty wstydu oraz opisanie postawy wstydlivości. Rozdział trzeci wytycza perspektywę formacji do postawy wstydlivości. Obecne w literaturze interdyscyplinarnej wskazówki dla wychowania, kształcenia i nauczania w ogólności stały się bazą dla specyficznego procesu formowania postawy moralnej opartej na doświadczeniu wstydu. Podjęto także próbę uszczegółowienia specyfiki wychowania do wstydlivości wskazując na konkretne inicjatywy wychowawcze pomocne w tym procesie. Wyjątkowe znaczenie w zakresie formacji moralnej ma uwzględnienie różnych stanów życia i powołań życiowych.

Ks. mgr Jacek S e r e d a na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 23 czerwca 2009 r. uzyskał doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Teologia życia w publikacjach ks. Stanisława Olejnika* (Lublin 2009, mps ss. 399). Publiczna rozprawa odbyła się 12 czerwca 2009 r. Promotorem rozprawy był o. dr hab. Andrzej Derdziuk, prof. KUL, a recenzentami: ks. prof. dr hab. Marian Graczyk (UKSW) i ks. dr hab. Krzysztof Jeżyna, prof. KUL.

Pierwszy rozdział rozprawy dokonuje prezentacji osoby ks. Olejnika jako kapłana, wychowawcy i profesora na tle przemian zachodzących w Kościele i w świecie. Drugi rozdział ukazuje fundamenty dla teologicznego spojrzenia na życie ludzkie, by dać odpowiedź na pytanie kim jest człowiek? W poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie o naturę osoby ks. Olejnik odwołał się do filozofii personalistycznej Karola Wojtyły zawartej w dwóch dziełach *Osoba i czyn* oraz *Miłość i odpowiedzialność* i do biblijno-teologicznej wizji człowieka, co pozwoliło na odkrycie podstawowych założeń ontycznych osoby ludzkiej, którymi są godność i świętość. W trzecim rozdziale znajdują się zagadnienia związane z początkiem ludzkiego życia. Ten początek życia ludzkiego ks. Olejnik widzi w akcie zapłodnienia, a najlepsze środowisko na przyjęcie daru nowego życia uznaje małżeństwo realizujące swoją misję przez miłość na drodze odpowiedzialnego rodzicielstwa. Czwarty rozdział postawił sobie za cel ukazanie integralnego rozwoju człowieka jako istoty cielesno-duchowej. Rozwój życia duchowego, według ks. Olejnika, dokonuje się na trzech poziomach. Pierwszym jest cała dziedzina poznania połączona ze sferą emocji i otwarciem się ku innym. Drugim poziomem jest rozwój życia kulturalnego. Trzeci obejmuje życie religijne jako wynik relacji do osobowego Boga poprzez łaskę sakramentalną i cnoty boskie: wiarę, nadzieję i miłość. Za podstawę całego rozwoju ludzkiego ks. Olejnik uznaje doskonałość cnoty miłości, którą rozumie jako życie na sposób daru w poczuciu odpowiedzialności za życie swoje i innych. Piąty rozdział podjął próbę spojrzenia na tajemnicę choroby i śmierci człowieka. Oprócz ogólnego spojrzenia na tajemnicę przemijania człowieka w tym rozdziale teologicznomoralnej analizie poddane zostały także

takie szczegółowe kwestie, jak: zabójstwo, obrona konieczna, samobójstwo, eutanazja i kara śmierci.

Ks. mgr Janusz P o d z i e l n y na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 29 września 2009 r. uzyskał doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Wizja małżeństwa w świetle ewangelickiej etyki teologicznej* (Lublin 2009, mps ss. 265). Publiczna rozprawa odbyła się 24 czerwca 2009 r. Promotorem rozprawy był ks. prof. dr hab. Sławomir Nowosad, a recenzentami: ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec (UO Opole) i ks. prof. dr hab. Franciszek Greniuk (prof. em. KUL).

Celem pracy jest ukazanie szeroko rozumianej problematyki małżeńskiej w aspekcie, jaki wyznacza etyka Kościołów ewangelickich. Etyka ta, co bliżej ujmuje rozdział wstępny tej dysertacji, odwołuje się przede wszystkim do Pisma św., historycznych wyznań wiary oraz wyznań, jakie stawia przed Kościołem współczesny świat, co znalazło wyraz w strukturze rozprawy. W pierwszym rozdziale, przedstawiającym biblijny obraz małżeństwa, przeprowadzona została analiza egzegetyczna wybranych tekstów Pisma św. dotyczących problematyki małżeńskiej. Druga część rozprawy ukierunkowana jest głównie na analizę pism Marcina Lutera, które po Biblii stanowią jedno z najważniejszych źródeł teologii i etyki ewangelickiej oraz w ogóle tożsamości wyznaniowej ewangelicyzmu. Przedstawiona luterska wizja małżeństwa była uwarunkowana w dużej mierze przez przedreformacyjną doktrynę małżeńską Kościoła katolickiego oraz osobiste doświadczenia rodzinne Ojca reformacji. W trzecim, ostatnim rozdziale pracy, zaprezentowana została natomiast współczesna wizja związku małżeńskiego, jaka jawi się w świetle oficjalnych wypowiedzi Kościołów ewangelickich czy też publikacji etyków tego wyznania. Jeśli chodzi o stanowiska kościelne, to ze względu na ograniczone rozmiary niniejszej rozprawy uwzględnione w niej zostały przede wszystkim dokumenty etyczne wydane przez Kościół Ewangelicko-Augsburski w Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ewangelicki Kościół w Niemczech (EKD). W tej części rozważań zostały skonfrontowane z zaprezentowanym w poprzednich rozdziałach wyznaniowym fundamentem ewangelicyzmu, czyli Pismem św., jak również refleksją luterską współczesne zapatrywania ewangelików odnośnie do małżeństwa oraz zagadnień okołomałżeńskich (np. antykoncepcji, aborcji, homoseksualizmu).

Ks. mgr Martin K o l e j a k na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 29 września 2009 r. uzyskał doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Prawda jako fundament życia chrześcijańskiego według Pavla Straussa (1912-1994)* (Lublin 2009, mps ss. 390). Publiczna rozprawa odbyła się 24 czerwca 2009 roku. Promotorem rozprawy był ks. prof. dr hab. Sławomir Nowosad, a recenzentami: bp prof. Franciszek Tondra (Słowacja) i ks. dr hab. Jerzy Gocko, prof. KUL.

Celem niniejszej rozprawy jest ukazanie prawdy jako fundamentu życia chrześcijańskiego na podstawie życia i pism Pavla Straussa, który był z pochodzenia Żydem, a w trzydziestych latach swego życia konwertował na katolicyzm. Struktura rozprawy składa się z trzech rozdziałów. Pierwszy rozdział pokazuje w sposób ogólny sytuację polityczno-społeczną w czasach, w których żył Pavol Strauss, przybliży różne prądy myślowe, które szerzyły się w społeczeństwie, a do których należała także ideologia

komunistyczna i nazistowska, przybliży również biografię Pavla Straussa, w tym szczegółowo przedstawia najważniejsze wydarzenie w życiu Straussa, którym jest nawrócenie. Rozdział drugi zajmuje się zdolnością człowieka do poznania prawdy, która prowadzi do prawdziwego poznania Boga i do oddawania prawdziwej czci Bogu w prawdziwej religii. Przedstawiono w nim zdolność człowieka do poznania prawdy, jego obowiązek szukania i przyjęcia prawdy, wskazano na ograniczenia człowieka w poznaniu pełnej prawdy, którą jest Bóg. Podjęto także zagadnienie relacji pomiędzy prawdą a wolnością, fałszem a niewolnictwem. W ostatnim rozdziale mowa jest o spojrzeniu Straussa na chrześcijan i na chrześcijaństwo. Wskazano na zadania chrześcijan i chrześcijaństwa w społeczeństwie, które wynikają z Bożego zamiaru zbawienia oraz na hiperracjonalizm i jego wpływ na chrześcijaństwo. Ostatnia część pracy zajmuje się stosunkiem prawdziwej wiary do ideologii, spojrzeniem Straussa na sens cierpienia w oparciu o Biblię oraz zagadnieniem śmierci, która była głównym problemem życia Straussa i w szczególności sposób przynaglała go do szukania prawdy o sensie życia.

Ks. mgr Andrzej O l e s z k o na wniosek Komisji Rady Wydziału Teologii KUL z dnia 29 września 2009 r. uzyskał doktorat z teologii moralnej na podstawie rozprawy pt. *Etyka a teologia moralna. Poszukiwania metodologiczne w polskiej posoborowej teologii moralnej* (Lublin 2009, mps ss. 381). Publiczna rozprawa odbyła się 25 czerwca 2009 r. Promotorem rozprawy był o. dr hab. Andrzej Derdziuk, prof. KUL, a recenzentami: ks. prof. dr hab. Ireneusz Mroczkowski (UKSW) i bp prof. dr hab. Józef Wróbel (KUL).

Przedmiotem pracy są zagadnienia metodologiczne poruszane w polskiej posoborowej teologii moralnej, które dotyczą wzajemnej relacji etyki i teologii moralnej. Cel rozprawy, zawarty w pytaniu: dlaczego w ogóle etyka ma znaczenie dla teologii moralnej i jaki jest charakter tego znaczenia?, stał się okazją do przedstawienia wewnętrznych, istotowych racji przemawiających za powiązaniem obu dyscyplin. Pierwszy rozdział dysertacji został poświęcony statusowi metodologicznemu teologii moralnej jako nauki. Treść drugiego rozdziału można ująć za pomocą pytań: Jak się przedstawia status etyki jako dyscypliny naukowej? Czy etyka posiada jakieś znaczenie dla dyskursu teologicznomoralnego? Jeżeli posiada jakieś znaczenie, to jakie warunki musi spełniać etyka, która mogłaby stać się narzędziem do przekazu chrześcijańskiego Objawienia? Po ukazaniu związków łączących etykę i teologię moralną, w rozdziale trzecim zostało postawione pytanie o możliwość wykorzystania w teologii moralnej konkretnych szkół etycznych. Badania nad podstawowymi systemami etycznymi miały na celu ukazanie ich doniosłości, wskazanie na zalety i ograniczenia związane z ich wykorzystaniem w teologii moralnej. Należy stwierdzić, że każdy z tych systemów etycznych odciska na teologii moralnej swoje znamię, stąd też istnieje stała potrzeba ich analizy. Ocena danego nurtu etycznego została dokonana w oparciu o kryteria wysuwane przez prawdę słowa Bożego.

B. Prace magisterskie

Pod kierunkiem o. dra hab. Andrzeja D e r d z i u k a, prof. KUL:

Babiak Dariusz – Profilaktyka alkoholowa wobec dzieci i młodzieży.

Dębski Marcin OFMCap – Kapłaństwo służebne w świetle materiałów Ogólnopolskiej Konferencji Rektorów WSD Diecezjalnych i Zakonnych w latach 1999-2006.

Dybała Małgorzata – Kult Eucharystii w świetle Adhortacji apostolskiej *Sacramentum Caritatis* Benedykta XVI.

Gajewski Krzysztof OFMCap – Wkład o. Gabriela Bartoszewskiego w rozwój kultu Bł. Honorata Koźmińskiego.

Gliniak Krystian – Moralny aspekt psychomanipulacji w sektach i nowych ruchach religijnych.

Gmiterek Andrzej – Problematyka ochrony życia w zeszytach teologicznomoralnych „Roczników Teologicznych” w latach 1998-2007.

Gospodarek Zbigniew OFMCap – Świętość kanonizowana i niekanonizowana w Komisariacie Warszawskim i Warszawskiej Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów.

Kaczorek Paweł OFMCap – Ideał świętości w homiliach i przemówieniach Jana Pawła II z okazji beatyfikacji i kanonizacji Braci Mniejszych Kapucynów.

Kowalczyk Rafał – Aspekt moralny rodziny w świetle przemówień i homilii Jana Pawła II wygłoszonych w Polsce.

Kowska Anna – Zadania wychowawcze rodziny w świetle publikacji księdza profesora Janusza Nagórnego.

Markowski Marcin – Królestwo Najświętszego Serca Jezusa – studium teologicznomoralne w oparciu o nauczanie Kościoła i zapiski Służebnicy Bożej Rozalii Celakówny.

Mizińska Agnieszka Estera – Problematyka małżeństwa i rodziny w publikacjach Ks. prof. Janusza Nagórnego.

Nowacki Jacek OFMCap – Znaczenie miłości w formacji kapłańskiej w świetle adhortacji apostolskiej *Pastores dabo vobis* Jana Pawła II.

Pęcak Paweł – Posłannictwo chrześcijan w świecie w felietonach ks. prof. Janusza Nagórnego w Radiu Maryja.

Seelau Marek – Miejsce osoby z niepełnosprawnością intelektualną we wspólnocie Kościoła według Jeana Vanier.

Słowińska Sylwia – Osoba konsekrowana i jej dążenie do świętości na podstawie pisma ks. Didaco Bessi.

Strycharski Marek OFMCap – Kult Męki Pańskiej w Warszawskiej Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów w latach 1952-2008.

Wójtowicz Marek – Problematyka małżeństwa i rodziny w sympozjach Instytutu Teologii Moralnej KUL.

Pod kierunkiem ks. dra hab. Jerzego G o c k i, prof. KUL:

Bunzyło Andriy – Eutanazja jako narzędzie „kultury śmierci” w świetle encykliki *Evangelium vitae* Jana Pawła II.

Dymek Wojciech – Pokój jako dar i wyzwanie w świetle publikacji Sanktuarium Niepokalanej Matki Pokoju w Stoczku Warmińskim.

Krzypkowski Jacek SDB – Kultura audiowizualna jako narzędzie nowej ewangelizacji w świetle wybranej literatury przedmiotu.

Pławecka Joanna – Aspekty moralne jedzenia w świetle wybranej literatury polskiej.

Przystupa Piotr – Moralno-społeczne aspekty ubóstwa w świetle *Roczników Naukowych Caritas* (1997-2003).

Radzieńczak Sylwia – Praca jako stwórcze zadanie chrześcijanina w świetle encykliki *Laborem exercens* Jana Pawła II.

Sękowska Dorota – Problematyka religijno-moralna w młodzieńczej twórczości Jana Kasprowicza.

Smardzewski Krzysztof SDB – Społeczno-moralne aspekty biedy na wsi w okresie przemian w Polsce po 1989 roku.

Typa Ewa – Depresja jako problem społeczny. Studium teologicznomoralne.

Pod kierunkiem ks. dra hab. Krzysztofa J e ż y n y, prof. KUL:

Aven Andrei – Godność poczętego dziecka w świetle encykliki Jana Pawła II *Evangelium vitae*.

Blicharz Maciej – Orzekanie momentu śmierci w kontekście dawstwa organów w świetle nauczania Kościoła.

Hrytskevitch Aliaksandr – Powołanie młodych do miłości chrześcijańskiej w świetle nauczania Jana Pawła II.

Jagła Emilia – Odpowiedzialność za życie w rodzinie w publikacjach ks. prof. Janusza Nagórnego.

Kosmala Zofia Maria – Sakramentalność małżeńska w posoborowej nauce Kościoła. Studium teologicznomoralne.

Mordel Monika – Wpływ przemocy seksualnej na życie moralne kobiet. Studium teologicznomoralne.

Pasek Agnieszka – Samotność ludzi młodych jako wezwanie moralne w świetle posoborowego nauczania Kościoła.

Włodarczuk Anna – Wizja miłości małżeńskiej a przygotowanie do małżeństwa w świetle nauczania Kościoła.

Pod kierunkiem ks. dra Piotra H. K i e n i e w i c z a:

Rybka Ewa – Moralna ocena zapłodnienia wspomaganego w świetle nauczania Kościoła.

Pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Sławomira N o w o s a d a:

Boiwka Piotr – Problematyka moralna w listach pasterskich Arcybiskupa Jana Martyniaka w latach 1991-2008.

Hredil Nazaryj – Grzech i nawrócenie w homiliach św. Bazylego Wielkiego.

Jurczak Krzysztof Leszek – Moralne aspekty zapłodnienia „in vitro” w świetle wybranych podręczników do etyki lekarskiej.

Majcherek Maciej Piotr: Problematyka społeczna w periodyku „Myśl protestancka” w latach 1997-2004.

Martyniv Andriy – Chrześcijańskie wychowanie moralne w rodzinie i szkole na Ukrainie w świetle wybranej literatury greckokatolickiej.

Mudrak Łukasz – Autonomia sumienia w świetle pism R. C. Mortimera.

Rohuń Paweł – Kobiecość i męskość w świetle publikacji w kwartalniku „Zadra” w latach 1999-2008.

Stasyuk Wasyl – Kapłaństwo jako droga do świętości według świętego Jana Chryzostoma.

Pod kierunkiem ks. dra Mariana P o k r y w k i:

Trześniewska Krystyna – Formacja moralna człowieka w świetle nauki *Katechizmu Kościoła Katolickiego*.

Pod kierunkiem ks. dra Tadeusza Z a d y k o w i c z a:

Andruszak Andrzej Tomasz – Moralne aspekty przygotowania osób niepełnosprawnych do sakramentów w świetle nauczania Kościoła.

Likos Izabela Justyna – Miejsce kobiety w kulturze indyjskiej. Studium teologicznomoralne.

Majorowska Katarzyna – Moralno-prawne aspekty stwierdzenia nieważności małżeństwa.

Martyniuk Paweł – Moralna ocena „pokojowych form ujarzmania narodów” w świetle współczesnego nauczania Kościoła.

Obrocka Małgorzata – Moralna ocena „wskazań na rzecz aborcji” we współczesnym nauczaniu Kościoła.

Szuba Michał Karol – Moralny wymiar kapłaństwa służebnego w Listach Jana Pawła II do Kapłanów na Wielki Czwartek.

III. Z ŻYCIA INSTYTUTU

Pracami Instytutu w okresie sprawozdawczym kierował ks. dr hab. Krzysztof Jeżyna, prof. KUL (I semestr) oraz ks. dr hab. Jerzy Gocko, prof. KUL (II semestr). Ks. dr Tadeusz Zadykowiec pełnił funkcję sekretarza Instytutu. Ponadto ks. dr hab. J. Gocko, prof. KUL był odpowiedzialny za czasopismo naukowe „Roczniki Teologii Moralnej” i za kontakty z TN KUL; o. dr hab. A. Derdziuk, prof. KUL był odpowiedzialny za kontakty z Działem Obsługi Badań i Projektów Naukowych. Opiekę nad zakładami pełnili: ks. dr hab. Jerzy Gocko, prof. KUL oraz ks. dr Wojciech Rzepa. Za gablotę Instytutu odpowiedzialny był ks. dr Wojciech Rzepa.

Dr Adam Zadroga od 1.10.2008 r. został zatrudniony na stanowisko asystenta Katedry Historii Teologii Moralnej.

Ks. dr Krzysztof Kwiatkowski od 1.10.2008 r. został awansowany na stanowisko adiunkta Katedry Teologii Moralnej Szczegółowej.

Pracownicy Instytutu prowadzili swoje zajęcia dydaktyczne według programu przyjętego przez Radę Wydziału i zatwierdzonego przez Senat KUL. W drugim semestrze ks. dr hab. K. Jeżyna, prof. KUL i o. dr hab. A. Derdziuk, prof. KUL przebywali na urlopie sobotnim. Zajęcia zlecone prowadziła dr Marta Lizut.

Pracownicy Instytutu prowadzili ponadto wykłady:

O. A. Derdziuk: wykład: „Teologia życia konsekrowanego” w WSD OFM Cap. Lublin, rok I (1 g. tyg. w I sem.).

Ks. J. Gocko: seminarium magisterskie z teologii moralnej i katolickiej nauki społecznej w WSD Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie (1 godz. w tyg.); wykład: „Teologia moralna szczegółowa” w WSD Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie (2 godz. w tyg. w I sem.); seminarium doktoranckie w Punkcie Konsultacyjnym Wydziału Teologii KUL we Lwowie.

Ks. K. Jeżyna: wykład: „Teologia moralna – sakramentologia moralna” w Punkcie Konsultacyjnym Wydziału Teologii we Lwowie KUL (4 godz.); wykłady: „Personalistyczna koncepcja płciowości” w Studium Życia Rodzinnego Archidiecezji Lubelskiej (16 godz.).

Ks. P. H. Kieniewicz: Wykład: „Teologia moralna szczegółowa” w WSD Księży Marianów w Lublinie (2 godz. w tyg.).

Ks. W. Rzepa: Cykl wykładów do lekarzy stażystów pt.: „Transplantacje i eksperymenty medyczne – Prokreacja – Opieka paliatywna – Watykańska Karta Pracowników Służby Zdrowia”: Lubelska Izba Lekarska (6 godz.).

Dr A. Zadroga: Wykład: „Etyka” w Lubelskiej Szkole Wyższej im. Króla Władysława Jagiełły (30 godz.).

Ks. T. Zadykowicz: Wykład: „Teologia moralna ogólna” w WSD Księży Marianów w Lublinie (2 godz. w tyg.).

Pracownicy Instytutu byli członkami komisji egzaminów licencjackich: ks. J. Gocko, ks. K. Jeżyna, ks. S. Nowosad, ks. M. Pokrywka; bp J. Wróbel. Wzięli także udział w egzaminach wstępnych na Wydział Teologii KUL: ks. K. Kwiatkowski, A. Zadroga. Prowadzili także konsultacje dla studentów studiów niestacjonarnych: ks. K. Jeżyna i ks. T. Zadykowicz oraz seminaria magisterskie dla studentów studiów niestacjonarnych: o. A. Derdziuk.

Instytut Teologii Moralnej był organizatorem lub głównym współorganizatorem dwóch sympozjów i seminariów naukowych:

Sympozjum zorganizowane przez Instytut Teologii Moralnej: *Prawa człowieka. Przestanie moralne Kościoła. W 60. rocznicę uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka* (Lublin, 5.12.2008). Uczestniczyli wszyscy pracownicy Instytutu. Referat wygłosił: ks. J. Gocko. *O prawach człowieka i niektórych kontrowersjach z nimi związanych. W ramach dyskusji panelowej komunikaty wygłosili:* ks. P. Kieniewicz: *Prawo do opieki zdrowotnej*; ks. K. Jeżyna: *Prawa pacjenta*; bp J. Wróbel: *Czy zwierzęta mają prawa?*; ks. W. Rzepa: *Prawo do samorealizacji*; ks. M. Pokrywka: *Prawa reprodukcyjne*.

Wszyscy członkowie Instytutu wzięli udział w Ogólnopolskim Spotkaniu Naukowym Stowarzyszenia Teologów Moralistów w Licheniu (14-16.06.2009 r.).

Pracownicy Instytutu wygłosili referaty i uczestniczyli w następujących sympoziach:

O. A. Derdziuk: Kurs Duszpasterski dla Młodych Kapłanów (Zakroczym, 18-19.08.2008). Wykład: *Postługa spowiednika wobec kobiet*; Duszpasterskie Wykłady Akademickie (Lublin, 28.08.2008). Referat: *Postługa spowiednika wobec emigrantów odwiedzających Polskę*; Szkoła Formatorów Wyższych Seminariów Duchownych w Polsce (Kraków, 15-16.09.2008). Wykład: *Rozumienie sumienia i jego formacja*; IX Sympoziom Krucjaty Wyzwolenia Człowieka i Zespołu Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski. „Profilaktyczne aspekty formacji rodziców i dzieci do I Komunii świętej” (Łomża, 11.10.2008). Referat: *Moralny wymiar przyrzeczeń pierwszokomunijnych*; 122 Zgromadzenie Plenarne Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce (Licheń, 14-15.10.2008). Referat: *Konsekracja i poszukiwanie woli Bożej jako nasza odpowiedź na zagrożenia współczesnej cywilizacji*; Spotkanie przełożonych Rodziny Betańskiej (Lublin, 25.10.2008). Wykład: *Właściwe rozumienie ślubu ubóstwa*; Spotkanie formacyjne przełożonych Sióstr Służek NMP (Sandomierz, 10.11.2008). Wykład: *Postuszeństwo przełożonych*; Sympoziom Instytutu Teologii Moralnej KUL. *Prawa człowieka* (Lublin, 5.12.2008). Przewodniczenie sesji; Konferencja naukowa INOR. *Naturalne planowanie rodziny – szansa rozwoju człowieka czy moralny balast przeszłości?* (Lublin, 9.11.2008). Prowadzenie warsztatów: *Spowiednik wobec problemu planowania rodziny*; Comitato Nazionale per le celebrazioni del bicentenario della nascita di Guglielmo Massaja. Sympoziom: Guglielmo Massaja 1809-2009 all’Africa attraverso l’Africa (Rzym, 11.12.2008). Teatro dei Dioscuri. Referat. *Guglielmo Massaja: l’evangelizzazione fatta in stile e secondo lo spirito francescano*; Aquinas Insitut Oxford. Said Bisnes School. Udział w konferencji. 21.02.2009; Abu Dhabi. S. Joseph Hall. 15.04.2009. Wykład: *Etyka w życiu społecznym*.

Ks. J. Gocko: Międzynarodowa Konferencja: „System wychowawczy św. Jana Bosko w służbie praw człowieka” (UKSW Warszawa, 23.10.2008). [Organizator i referat: *Prawa człowieka z perspektywy katolickiej nauki społecznej*]; Konferencja Wyższych Przełożonych OFMCap. (Zakroczym, 29.10.2008). Referat: *Religijność okresu posttransformacji. Wyzwania dla Kościoła w Polsce*; XIII Ogólnopolska Konferencja „Etyka w życiu gospodarczym” (SWSEiZ Łódź, 14-15.05.2009). Referat: *Działalność Zgromadzenia Salezjańskiego na płaszczyźnie wychowania ku wartościom etyczno-społecznym*.

Ks. K. Jeżyna: Patronalne święto Akcji Katolickiej w Uroczystość Chrystusa Króla (Legnica, 23.11.2008). Wykład: *Akcja Katolicka w nurcie cywilizacji miłości; Aretologia chrześcijańska* (Lublin – Radio eR; 10.2008-06.2009). Cykl 7 wykładów.

Ks. P. H. Kieniewicz: Sympoziom „Wiara – Medycyna – Prawo. Współczesne pytania bioetyczne” (KUL, 13.10.2008). Wykład: *Moralne aspekty dopuszczalności eksperymentów medycznych na człowieku*; Sympoziom „Prawo do dziecka czy prawa dziecka? (in vitro czy naprotechnologia?)”. (Radom, 11.05.2009). Wykład: *Moralna ocena „in vitro” w świetle danych antropologicznych i medycznych*; Sympoziom „Zaburzenia odżywiania u dzieci i młodzieży” (Kraków, 14.01.2009). Wykład: *Ocena moralna wpływu mediów na postawy młodzieży w perspektywie anoreksji*; Sympoziom teologiczno-historyczne „Pro Christo et Ecclesia” (Góra Kalwaria–Licheń–Mariam-

pol, 24-31.05.2009); 4 konferencje bioetyczne wygłoszone w dniach 30.03-2.04.2009 w Londynie; Cykl 25 audycji „Wszystko o rodzinie” na antenie Archidiecezjalnej Rozgłośni Radia eR 87,9 FM; 35 felietonów na antenie Archidiecezjalnej Rozgłośni Radia eR 87,9 FM; Udział w 5 programach telewizyjnych.

Ks. K. Kwiatkowski: Spotkanie Towarzystwa Naukowego KUL (3.11.2008). Referat: *Posługa szafarza sakramentu pokuty i pojednania – aspekt eklezjalny*.

Ks. S. Nowosad: Pobyt naukowy jako *visiting scholar* na Katolickim Uniwersytecie (Leuven Belgia, 1-31.08.2008); Konferencja *The Magna Charta Observatory* z okazji 20-lecia Magna Charta Universitatum (Bologna Włochy, 18-20.09.2008). Udział w dyskusjach; Konferencja European University Association pt. *Lifelong Learning* (Rotterdam, Holandia, 23-25.10.2008). Udział w dyskusjach; 10-lecie Studium Filozoficzno-Etycznego (Paryż, Francja, 25.10.2008). Referat: *Współczesne przemiany kulturowe a misja katolickiego uniwersytetu*; Debaty nt. współpracy z Polską na Pennsylvania State University, Gannon University i Mercyhurst College, Erie, Pennsylvania, USA (10-13.11.2008); Konferencja pt. *Canadian-Polish Academic Cooperation* (Windsor, Kanada, 14.11.2008) Polish Universities – A Challenge of International Cooperation; Cykl referatów nt. współczesnej sytuacji kulturowej i religijnej społeczeństw europejskich dla środowisk polonijnych w Brunshwiku i Wolfsburgu w Niemczech, (30.03-3.04.2009); Polsko-włoska konferencja pt. *Podstawy regulacji stosunków państwo–Kościół w Rzeczypospolitej Polskiej i Republice Włoskiej* (KUL, Lublin, 24.04.2009). Słowo wstępne; Międzynarodowa Konferencja pt. „Ekuumenia a współczesne wyzwania moralne” (PAT, Kraków, 29.04.2009). Referat: *Problematyka moralna w dialogu katolicko-anglikańskim*; Międzynarodowa konferencja Societas Humboldtiana Polonorum pt. *Humanism in the European Science and Culture* (Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Lublin, 8.05.2009). Referat: *Humanism in Modern Culture and the University*; Międzynarodowa konferencja pt. *Catholic Universities Project, Collegio Seraphicum*, (Rzym, 9-12.05.2009). Referat: *KUL – A Challenge of International Cooperation*. Przewodniczenie podczas dyskusji panelowej; Academia Alfonsiana (Rzym, 13.05.2009). Konsultacje naukowe; Międzynarodowa konferencja European Federation of Catholic Universities (Lizbona, Portugalia, 14-16.05.2009). Referat: *Mission of the Catholic University and Students*. Udział w dyskusjach; Referat: *Współczesne debaty nad prawdą o człowieku* (Stowarzyszenie Prawników Katolickich, Lublin, 19.05.2009).

Ks. M. Pokrywka: Sympozjum: „Jan Paweł II promotor wartości życia w Europie. Rodzina – środowisko bezpieczne dla życia” (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu, 2.04.2009). Referat: *Rodzina: sanktuarium życia i szkoła miłości*; Cykl 25 felietonów na antenie Radia eR.

Ks. W. Rzepa: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży (Łomża, 19.12.2008). Prelekcja i dyskusja: *Poszukiwanie sensu życia i wartości w nauczaniu Jana Pawła II*; Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży (Chełm Śląski, 27.02.2009). Prelekcja i dyskusja: *Sens i wartość życia w nauczaniu Jana Pawła II*; Stowarzyszenie Rodzin Katolickich (Lublin – parafia św. Maksymiliana M. Kolbego, 21.04.2009). Referat: *Być rodzicem-wychowawcą we współczesnym świecie*; III rok teologii, kurs B (Lublin – Bazylianówka, 22.04.2009). Prelekcja i dyskusja: *Czas odpowiedzi na pytania*

o poszukiwanie sensu i wartości życia; „Uniwersytet Parafialny” (Lublin – Bazylianówka, 28.04.2009). Prelekcja i dyskusja: *Biblijne rozumienie cielesności i płciowości*; „Uniwersytet Parafialny” (Lublin – Bazylianówka, 12.05.2009). Prelekcja i dyskusja: *Małżeństwo i rodzina w ujęciu Pisma Świętego*; Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży (Lublin – parafia św. Mikołaja, 17.05.2009). Referat i dyskusja: *Znaczenie sensu i wartości życia w nauczaniu Jana Pawła II*; XVI Liceum Profilowane dla Młodzieży Nieśłyszącej i Słabo Słyszącej (Lublin, 19.05.2009). Referat i dyskusja: *Czystość seksualna jako wartość w życiu człowieka*; „Uniwersytet Parafialny” (Lublin – Bazylianówka, 02.06.2009). Prelekcja i dyskusja: *Sakralność i sakramentalność małżeństwa chrześcijańskiego*; „Uniwersytet Parafialny” (Lublin – Bazylianówka, 09.06.2009). Prelekcja i dyskusja *Posłannictwo rodziny chrześcijańskiej*; Udział w 1 audycji telewizyjnej oraz w dwóch audycjach w Radio Er.

Ks. bp J. Wróbel: Duszpasterskie Wykłady Akademickie „Emigracja wyzwaniem duszpasterskim dla Kościoła w Polsce” (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, 28-29.08.2008). Referat: *Duszpasterstwo Polonii w Finlandii*; II Konferencja Lekarzy Rodzinnych Lubelszczyzny „Po pierwsze – profilaktyka”, (Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Collegium Maius”, 18.10.2008). Referat: *Etyczne aspekty pracy lekarza rodzinnego*; Kurs formacji permanentnej dla Księży Archidiecezji Lubelskiej (Seminarium Archidiecezji Lubelskiej, 08.11.2008). Wykład: *Medycyna alternatywna, jej formy i kwestie etyczne*; Sympozjum z okazji jubileuszu 25-lecia Archidiecezjalnego Studium Życia Rodzinnego w Lublinie (Lublin, Metropolitarne Seminarium Duchowne, 15.11.2008). Wykład: *Problematyka małżeńska i rodzinna w refleksji bioetycznej*; Sympozjum Instytutu Nauk o Rodzinie pt. „Naturalne planowanie rodziny «szansa rozwoju człowieka czy moralny balast przeszłości?»” (Lublin, KUL, 9.12.2008). Udział w panelu z prelekcją: *Nauczanie encykliki „Humanae vitae” w odniesieniu do szczególnych sytuacji*; Prezentacja Instrukcji Kongregacji Nauki Wiary *Dignitas personae* dotyczącej niektórych problemów bioetycznych”. Rzym, 08.09.2008 (Warszawa, Sekretariat Episkopatu Polski, 12.12.2008). Prezentacja pierwszej części dokumentu; Sympozjum jubileuszowe „Historia i przyszłość bioetyki”, z okazji 80 rocznicy urodzin ks. prof. Krzysztofa Szczygła i 20-lecia Instytutu Bioetyki (PAT Kraków – Konwent OO. Franciszkanów, 17.01.2009); Wykład dla Stypendystów Fundacji Jana Pawła II w Lublinie pt. „*In vitro*” – *aspekty biomedyczne*; 2 godziny (Lublin-KUL, 21.02.2009); Konferencja naukowa z serii „Parowanie, czyli gorące rozmowy o tym, skąd się biorą dzieci...”. Tytuł konferencji: „*In vitro*, a jeśli nie, to co?” (Sosnowiec, Uniwersytet Śląski, Wydział Informatyki i Nauki o Materiałach, 28.03.2009). Referat: „*In vitro*” – *problemy etyczne*; Wykład dla Stypendystów Fundacji Jana Pawła II w Lublinie pt. „*In vitro*” – *aspekt etyczny*; 2 godziny (Lublin-KUL, 25.04.2009); Międzynarodowa konferencja ekumeniczna „*Ekumenia a współczesne wyzwania moralne*” (Kraków, PAT, 29.04.2009). Referat: *Współczesne wyzwania moralne z perspektywy katolickiej, czyli o godności człowieka w kontekście problemów społecznych i biomedycznych*. Udział w panelu: „*Żywa więź między wiarą i moralnością*”.

A. Zadroga: Konferencja naukowa „Internet – Media – Biznes” (Zamość, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, 26.03.2009). Referat: *Etyka biznesu – nie tylko możliwa, ale i konieczna*.

Ks. T. Zadykiewicz: Cykl 14 konferencji nt. „Życie warto” w Duszpasterstwie Akademickim Archidiecezji Białostockiej.

Pracownicy Instytutu pełnią następujące funkcje pozaetatowe na Uczelni:

O. A. Derdziuk jest Kuratorem Akademickiego Koła Harcerzy „Żywioły” oraz członkiem Komisji ds. Zakupów na KUL; **Ks. J. Gocko** jest kuratorem Akademickiego Związku Sportowego na KUL, członkiem Senackiej i Wydziałowej Komisji Wydawniczej oraz sekretarzem Komitetu Redakcyjnego „Roczników Teologii Moralnej”; **Ks. K. Jeżyna** jest redaktorem naczelnym „Roczników Teologii Moralnej”; **Ks. P. H. Kieniewicz** jest kuratorem Samorządu Studentów WT; **Ks. S. Nowosad** jest Prorektorem KUL ds. nauki i współpracy z zagranicą; Przewodniczącym Rady Naukowej projektu pt. Nowoczesne technologie ICT w upowszechnianiu osiągnięć nauki; **Ks. M. Pokrywka** jest członkiem Wydziałowej Komisji Wydawniczej; **Ks. W. Rzepa** jest opiekunem studentów III roku kursu B Teologii; **Ks. T. Zadykiewicz** jest sekretarzem Instytutu Teologii Moralnej oraz członkiem Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej do Spraw Studentów i Doktorantów.

Poza Uczelnią pracownicy Instytutu pełnią następujące funkcje:

O. A. Derdziuk: Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego; Członek Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego; Członek Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Teologów Moralistów; Cenzor ksiąg kościelnych w Warszawskiej Prowincji Kapucynów; Członek Prowincjalnego Komitetu Wydawniczego; Egzaminator egzaminów jurysdykcyjnych dla młodych kapłanów w Prowincji Warszawskiej w zakresie teologii moralnej; Spowiednik i konferencjonista sióstr zakonnych.

Ks. J. Gocko: Sekretarz Redakcji rocznika naukowego „Seminare”; Wiceprzewodniczący Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego; Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego; Członek Europejskiego Stowarzyszenia Teologów Katolickich.

Ks. K. Jeżyna: Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego; Członek Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego; Członek Komisji Bioetycznej przy Lubelskich Izbach Lekarskich; Diecezjalny Duszpasterz Duszpasterstwa Pracowników Nauki m. Lublina.

Ks. P. H. Kieniewicz: Cenzor książek (z ramienia Zgromadzenia Księży Marianów); Członek Rady Programowej Wydawnictwa Księży Marianów; Rektor Mariańskiego Domu Studiów.

Ks. K. Kwiatkowski: Ojciec duchowny w Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Lublinie; Ojciec duchowny Studium Formacji Kapłańskiej Archidiecezji Lubelskiej.

Ks. S. Nowosad: Członek International Institute for Hermeneutics, Toronto, Kanada; Członek korespondent Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Lublin; Członek Zarządu Stowarzyszenia Teologów Moralistów, Warszawa; Członek Rady Naukowej

czasopisma „Teologia i Moralność”, Poznań; Przewodniczący Diecezjalnej Komisji ds. Wyższego Seminarium Duchownego (Diecezja Zamojsko-Lubaczowska); Członek diecezjalnej Komisji Teologicznej Procesu Beatyfikacyjnego ks. Błażeja Nowosada (Diecezja Zamojsko-Lubaczowska); Członek Referatu Formacji Duchowieństwa (Diecezja Zamojsko-Lubaczowska).

Ks. M. Pokrywka: Członek Stowarzyszenia Teologów Moralistów Polskich; Członek Europejskiego Stowarzyszenia Teologów Katolickich; Członek korespondent Lubelskiego Towarzystwa Naukowego; Członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego.

Ks. W. Rzepa: Członek Komitetu organizacyjnego Roku św. Brunona w Diecezji Łomżyńskiej; Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego; Członek Towarzystwa Naukowego KUL; Członek Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego; Członek Stowarzyszenia Teologów Moralistów; Członek Europejskiego Stowarzyszenia Teologów Katolickich.

Bp J. Wróbel: Członek Rady Naukowej czasopisma „Horyzonty Wychowania”, w Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie; Biskup Pomocniczy Archidiecezji Lubelskiej (od 1 lipca 2008); Członek Zespołu Ekspertów Konferencji Episkopatu Polski ds. Bioetycznych (od 3 października 2008).

Ks. T. Zadykowicz: Członek korespondent Lubelskiego Towarzystwa Naukowego; Członek Europejskiego Stowarzyszenia Teologów Katolickich; Członek Zwyczajny Stowarzyszenia Teologów Moralistów; Członek Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego.

Instytut organizował regularne spotkania wszystkich pracowników ITM, podczas których omawiano aktualne zagadnienia naukowe i organizacyjne. Świadectwem regularności i różnorodności poruszanych zagadnień są protokoły spisywane systematycznie przez sekretarza ITM, ks. dra Tadeusza Zadykowicza.

Pracownicy Instytutu przygotowali i opublikowali następujące pozycje książkowe: o. A. Derdziuk. *Postuszeństwo przełożonych*. Kraków 2008; o. A. Derdziuk. *W trosce o posiadanie Ducha Pańskiego. Rozważania nad Konstytucjami Braci Mniejszych Kapucynów*. Lublin 2008; ks. S. Nowosad. *Jesteśmy z Wieczernika. Rekolekcje dla księży kapelanów Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego*. Tarnów: Biblos 2008; *Wychowanie w rodzinie chrześcijańskiej. W 25. rocznicę adhortacji apostolskiej Jana Pawła II „Familiaris consortio”. Przesłanie moralne Kościoła*. Red. K. Jeżyna, T. Zadykowicz. Lublin 2008; *Wychowywanie w służbie praw człowieka*. Red. J. Gocko, R. Sadowski. Warszawa 2008.

Ponadto pracownicy Instytutu opublikowali ok. 120 artykułów naukowych, haseł encyklopedycznych, artykułów popularnonaukowych oraz recenzji, a także oddali do druku 58 artykułów, haseł i recenzji. Pod kierunkiem pracowników Instytutu sfinalizowano 42 prace magisterskie: o. A. Derdziuk – 14; ks. J. Gocko – 7; ks. K. Jeżyna – 7; ks. S. Nowosad – 7; ks. M. Pokrywka – 1; ks. T. Zadykowicz – 6. Pracownicy Instytutu przygotowali: 16 recenzji doktorskich: o. A. Derdziuk – 3 (KUL – 2; UKSW – 1); ks. J. Gocko – 6 (UKSW – 4; KUL – 2); ks. K. Jeżyna – 2 (KUL); ks. S. Nowosad – 2 (KUL – 1, UKSW – 1); bp J. Wróbel – 3 (KUL); 17 recenzji wydawniczych: o. A. Derdziuk – 9; ks. J. Gocko – 2; ks. K. Jeżyna – 3; ks. W. Rzepa – 3 oraz

115 recenzji magisterskich: o. A. Derdziuk – 21; ks. J. Gocko – 16; ks. K. Jeżyna – 31; ks. K. Kwiatkowski – 8; ks. P. H. Kieniewicz – 4; ks. S. Nowosad – 7; ks. M. Pokrywka – 11; ks. W. Rzepa – 12; ks. T. Zadykiewicz – 13.

Dnia 4 czerwca 2009 r. odbyły się egzaminy licencjackie z teologii moralnej dla studentów II roku kursu wyższego. Egzaminy zdali i otrzymali tytuł licencjata: ks. Krzysztof Adamski, ks. Kazimierz Dudzik, ks. Artur Karbowski, ks. Waldemar Miśkiewicz oraz p. Mar'jana Pravorska.

Pracownicy Instytutu przygotowali materiały do opublikowania w „Rocznikach Teologii Moralnej” za rok 2009.

JERZY GOCKO SDB
Instytut Teologii Moralnej KUL

WYKAZ PUBLIKACJI TEOLOGICZNMORALNYCH ZA ROK 2008

I. KSIĄŻKI

- A g a m b e n G.: *Homo sacer: suwerenna władza i nagie życie*. Tłum. M. Salwa. Warszawa: Prószyński i S-ka 2008.
- A g a m b e n G.: *Wspólnota, która nadchodzi*. Tłum. S. Królak. Warszawa: „Sic!” 2008.
- A l l e g r i R.: *Papież z Fatimy*. Tłum. H. Cieśla. Warszawa: Świat Książki, Bertelsmann Media 2008.
- A m o r t h G.: *Świadectwo egzorcysty*. Tłum. T. Marcinkowski. Kraków: „Salwator” 2008.
- A n d e r s o n J. W.: *Potęga cudów: prawdziwe przypadki Bożej obecności*. Tłum. M. M. Kotlarz. Gdańsk: Exter 2008.
- A n d r é E.: *Jak od kołyski uczyć o wierze*. Tłum. A. Bielawska. Sandomierz: Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia 2008.
- A n d r z e j e w s k a A.: *(Nie)bezpieczny komputer: od euforii do uzależnień*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej 2008.
- Antropologia teologicznomoralna. Koncepcje – kontrowersje – inspiracje. Materiały z sympozjum. Kamień Śląski, 10-12 czerwca 2007 r. Red. I. Mroczkowski, J. A. Sobkowiak. Warszawa: Stowarzyszenie Teologów Moralistów, Wydawnictwo UKSW 2008.